

5 ta' April, 1954.

Imhallfin :

Is-S.T.O. Dr. L.A. Camilleri, LL.D., *President*.

L-Onor. Dr. A.J. Montanaro Gauci, C.B.E., LL.D.

L-Onor. Dr. W. Harding, B.Litt., LL.D.

Joseph Fenech *no, versus* Fortunato Petroni *et*.

Socjetà Civili — Rapprezentanza Gudiżjarja —

Illegittimità tal-Persuna — Ratifika.

*Socjetà civili hija legittimament rapprezentata f'gudiżja mill-persuna li skond l-istatut hija rivenuta b'dik ir-rapprezentanza: u fin-nuqqas ta' dan, is-socjetà hija rapprezentata mill-kumitat intier, jew minn persuna li l-kumitat f'ordni jagħda joww joww-
rizza għal dan l-eggett.*

*L-awtorizzazzjoni li tiġi magħtija wara li tkun ga saret id-tidazzjoni
fis-socjetà timplika ratifika ta' l-operat ta' min agħra
għan-nom tas-socjetà, u tussana l-gudiżja; u għalhekk ma hemmx
lekk għall-eggett ta' l-illegittimità tal-persuna ta' min ikun
hekk agħra.*

Jekk imbagħad il-persuna awtorizzata b'hekk taqimni ma tkompli tir-

leesti fil-prudenza tal-kawża l-kwalità li kellha qabel, allura din ma hi kwistjoni li tinteressa l-eċċezzjoni ta' l-illegittimità tal-persuna, imma li tagħti bias lok għal-legittimazzjoni ta' l-atti.

Il-Qorti, — Rat l-att ta' eżitazzjoni quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Civili tal-Maestà Tagħha r-Reġina, li bih l-attur fil-kwalità tiegħu fuq im-semmija, wara li ppremetta illi l-konvenut kien in-skriva bħala artista fil-kumpannija "Stage Comrades" li bintu minuri Bernadette Petroni bil-kondizzjonijiet enumerati fl-iskrittura tas-26 ta' Diċembru 1951 (dok. A); u illi l-imsemmija Bernadette Petroni baqgħet inadempjenti, billi ma haditx parti f'żewġ rappreżentazzjonijiet ta' l-imsemmija kumpannija, u għalhekk inkorriet fil-penali komplessiva ta' £11, u ddekadiet milli tibqa' hekk skritturata; u illi huwa kellu jinskrivi persuna oħra minflok l-imsemmija Petroni, u hall-siha £2; talab illi, wara li jingħataw id-dikjarazzjonijiet u l-provvedimenti kollha meħtieġa, il-konvenut proprio et nomine (1) ikun dikjarat dekadut mid-drittijiet kollha kontemplati mill-imsemmija skrittura; (2) ikun kundannat iħall-su, fl-imsemmija kwalità tiegħu, il-penali, jew multa, ta' £11 fuq riferita; u (3) in linea a' d'anni, ikun kundannat iħall-su, fl-istess kwalità tiegħu, l-somma ta' £2 għar-raġunijiet fuq indikati. Bl-ispejjeż, kompriżi dawk ta' l-ittra uffiċjali tas-16 ta' Gunju 1952, kontra l-konvenut proprio et nomine, li gie ingunt biex jidher għas-subizzjoni;

Omissis;

Rat is-sentenza ta' dik il-Qorti tat-12 ta' Jannar 1954, li biha ddeċidiet billi l-liberat lill-konvenut mill-osservanza tal-żudizzju, bl-ispejjeż kontra l-attur; billi kkunsidrat, dwar l-eċċezzjoni ta' l-illegittimità tal-persuna ta' l-attur sollevata mill-konvenut;

Illi, meta fit-18 ta' Gunju 1952 intenta din il-kawża, l-attur ma kellux il-mandat mill-Kumpannija "Stage Comrades" biex jintentaha, billi dik il-Kumpannija ddeċidiet illi tħalli l-kwistjoni in meritu għal din il-kawża f'idejh fit-15 ta' Awissu 1952 (dok. A fol. 43). Issa, apparti jekk b'dik id-deċiżjoni tal-Kumpannija giex ratifikat kull ma kien għamel l-attur rigward din il-kawża, jibqa' dejjem illi l-istess attur qiegħed jintenta din l-azzjoni fil-kwalità tiegħa ta' *Director*

tal-Kumpannija tal-Varjeta "Stage Comrades". Jirrizulta illi l-attur ma ghadux direttur ta' dik il-Kumpannija; anzi huwa lanqas ghadu jfforina parti minnha. Dan jirrizulta max-xhieda..... Ghaldaqstant l-eccezzjoni fuq imsemmi-ja sollevata mill-konvenut, jirrizulta gustifikata;

Rai fol. 108 in nota ta' l-appell ta' l-attur nomine, u fol. 109 il-pizzjoni tieghu, li biha talab ir-revoka tas-sentenza appellata; bl-ispejjez;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Illi, kif sewwa gie ritenut fis-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Kummerè fil-kawza "Grech ne. vs. Darmanin", 15 ta' Jannar 1907 (Vol. XX—III—1), "secondo la comune dottrina la società civile, come quella a nome della quale è dedotto il presente giudizio, è legittimamente rappresentata dalla persona che secondo lo statuto è incaricata di tale rappresentanza ed entro i limiti del relativo mandato"; u li meta ma ikunx hemm dan, allura s-soċjetà kun rappreżentata jew mill-kumitat intier, "o da persona scelta o autorizzata dal comitato in una seduta dello stesso";

I-sa, f'dan il-każ, jirrizulta mill-minuti tal-kumitat tas-soċjetà attriċi, fil-fol. 43, li l-attur gie awtorizzat igib 'il quddiem din il-kawza. Il-kliem "idueċieda jhalli l-kwistjoni f'idejh", raffrontati mal-kontest tal-kliem preċedenti u max-xhieda ta' Edward Seichuna, fol. 69 tergo, fejn dan qal, b'riferenza ghal dawk il-minuti, li "fis-seduta tal-15 ta' Awissu, l-attur gie awtorizzat jaghmel il-kawza preżenti", juru li dik kienet vera awtorizzazzjoni tal-kumitat biex l-attur jintenta din il-kawza;

Hu veru li dik l-awtorizzazzjoni saret wara l-preżentata tač-ċitazzjoni; imma mhux biss hi timplika raġionevolment ratifika ta' l-operat ta' l-attur, iżda hemm anki x'jiġi osserva li l-eccezzjoni ta' l-illegittimità ta' persuna ta' l-attur giet moghtija wara dik l-awtorizzazzjoni, ejoè bin-nota fol. 12, li ggib id-data tas-7 ta' Ottubru 1952; vwoldiri, meta ngħatat l-eccezzjoni, il-gudizzjn kien diġà sanat;

Hu veru li "pendente lite", l-attur ma baqax direttur tas-soċjetà attriċi mentri hu qiegħed jagixxi bħala tali; iżda

dan il-fatt, kif inghad, għara "fil-kors tal-kawża", u ma għandux x'jaqsum ma' l-eddezzjoni ta' l-illegittimità tal-persuna, ladarba bl-avtorizzazzjoni (kif inghad fuq) lill-attur mill-humilitas "meta kien għadu direttur tas-socjeta'", giet konvalidata "ex tunc" il-legittimazzjoni attiva tal-kawża. L-eddezzjoni ta' l-attur mill-karriera ta' direttur "pendente lite" tfaqqer biss li hemm lok għal-legittimazzjoni ta' l-attijiet. F'dan il-każ, il-legittimazzjoni tista' ssir fis-sens li l-attur jassumi l-attijiet tal-kawża "għan-nom tas-socjeta' attrici", passu li mix-xhieda ta' Edward Scicluna (fol. 102) jirridotta li, avolja l-attur ma kienx jappartjeni lis-socjeta' attrici, is-socjeta', per mezz tal-humilitas tagħha, iddelegatu biex ikompli l-kawża bhala inherigat minnha; u, kif inghad, socjeta' civili tista' iddelega kull persuna biex tirrappreżentaha fil-gudisju;

Għallhekk tiddetidi;

Billi tilqa' l-appell, tirrevoka s-sentenza appellata, tikkonferma l-eddezzjoni ta' l-illegittimità tal-persuna ta' l-attur, u tirrimetti l-proċess lill-Ewwel Qorti sabiex din tikkontinwa t-trattazzjoni tal-kawża, u tirriappuntaha għal dan l-iskop mal-li l-attur jassumi l-attijiet kif fuq inghad;

L-ispejjes tad-dewġ istanzi jithallsu mill-konvenut proprio et nomino.